

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Király-utca 8. szám
Telefon-szám 586.

Hirdetések jutányos árban fölvetetnek
az „Előre” kiadóhivatalában.

ELŐRE

Megjelenik naponként, délután

Egy szám ára 2 fillér.

Kéziratot nem adunk vissza.

Hangok a vihar után

Leálcázott sajtókalóz.

Megirtuk, hogy a fővárosi szókimondó sajtó minő megbotránkozó hangon ítélte el a rendőrség s az igazgatóság eljárását. Az esettel most a külföldi lapok is foglalkoznak. Így a „Neue Freie Presse” keddi számában terjedelmesen ír a botrányról, és a rendőrség eljárását hivatalos hatalommal való visszaélésnek minősíti.

Tegnap számunkban megemlékeztünk arról, hogy a Magyar Távirati Iroda kolozsvári tudósítója a színházi botrányról mily hazug, tendenciózus híreket akart a budapesti lapokba csempészni. Jellemző, hogy még távolról, a hol nem ismerik a M. T. I. tudósítójának motivumait, is megállapíthatták, hogy ezen ferdtések valakinek az érdekében történnek.

Utóbb értesülünk a Népszavából, hogy azóta részben a M. T. I. tudósítója *önmagát* is lecáfolta a következőkben:

Budapest. Magyar Távirati Iroda. A kolozsvári szociáldemokrata párt titkára annak kijelentésére kérte fel a M. T. I. tudósítóját, hogy az a hír, hogy a kolozsvári színházi botrányban a szociálisták résztvettek, valótlan. A titkár kijelentése szerint ez a hír a kolozsvári rendőrség információja alapján tegnap közölt formában sem áll, mert szociálista szervezetek nem vettek részt ebben a tüntetésben s a munkások egyáltalán nem tüntettek. Az, hogy 126 jegyet osztottak ki a szociálista szervezetek közt, nem felel meg a valóságnak.

Ez veti a legtisztább világot a Magyar Távirati Iroda kolozsvári tudósítójának megbízhatóságára.

Budapesten különben valamennyi cáfológépet megindították a mi befeketésünkre, de a manőver visszafelé sült el. Vagy át se vették a lapok a cáfolatokat, vagy olyan kommentárokkal kísérik, a melyek leginkább azok ellen irányulnak, a kiknek a hazug tudósításokkal szolgálni akartak. Így a Független Magyarországnak szerint:

Egyik könyomatu értesítő, érdekelt oldal nyilván a kolozsvári színház részéről kissé konfuzusan adja elő az esetet és annak okát. E szerint az értesítés szerint a kolozsvári színházdirektornak Janovics Jenőnek nem tetszett, hogy az „Előre” című lap erősen kritizálta a színház előadásait és az igazgató meg is vonta a laptól a tiszteletjegyet.

Majd így folytatja:

Eddig csak egy tüntetőről, Partos Ervinről szól a zavaros jelentés, ezután egyszerre tüntetőket említ, a kik megtámadták a közbelépeit rendőröket, mire nagy ribillió keletkezett. A valósággal *sugalmazottnak tűnő híradás előadása sem mutathatja lilium-ártatlanságának a kolozsvári színház igazgatóságának eljárását s egyben nem tudja teljesen befekéteni az „Előre” című lapét, illetve munkatársait sem és épen a könyomatu értesítés alapján nyerhetni azt az impressziót, hogy nem lehet olyan nagyon ártatlan az ügy — a színház részéről.*

Értesülünk szerint a fenti tudósítást a F. M. a *Politikai Értesítő* című könyomatosból vette át.

Kizártnak tartjuk, hogy a bujkáló sajtókalózt Janovics direktor informálta volna. Mert hiszen ő tudja legjobban s az ő érdekében is tisztelettel kérjük tőle annak a kijelentését, hogy mi az annak idején részünkre küldött tiszteletjegyet tisztelettel visszaküldöttük. Tehát a jegy megvonásáról annál kevésbé lehetett szó, mert mi a jegyet el se fogadtuk.

Ezt a tényt akkoriban kizárólag magánügynek tekintettük s nem informáltuk róla a nagyközönséget. De most, hogy félreértésekre adhatna alkalmat, ismételtel és a leghatározottabban jelentjük ki: a színházi jegy megvonásáról **költött mese alávaló gaz rágalom** s csak a fenti tény felel meg a valóságnak.

Ami a botrányt illeti, majd a nyomozás fényesen be fogja bizonyítani az általunk megírt tényállást. Beigazolást fog nyerni, hogy tüntetés nem volt, hogy Schiller ur elbizakodottsága és basáskodása idézte elő a botrányt, hogy a kardrohamot Móric szakaszve-

zető ok nélkül vezényelte. Be fog bizonyosodni, hogy nem lévén tüntetés, a letartóztatás nem a miatt történt, s hogy a skandalumot a rendőrség tapasztalatlan két tagja okozta.

Kisiparos — nagyiparos.

Az ipartestületi választások.

— Az „Előre” tudósítójától. —

Hirt adtunk annak idején a kolozsvári kisiparosok és nagyiparosok között felmerült ellentétekről. Küzdelmükről elfogulatlan tárgyilagossággal tájékoztattuk a közönséget. Megirtuk, hogy a napokban lefolyt választás a kisiparosoknak juttatta az Ipartestület vezetőségét. A vezetőségbe Klein Jakab hádogosmestert is beválasztották. Megválasztása azért kellett feltűnést, mert Klein az erdélyi szociáldemokrata-párt titkára, Egyik helyi lap híradása szerint az ipartestületben a kibuktatott nagyiparos párt megfelelőbezi a választást. Munkatársunk ma felkereste az Ipartestület titkárát, Jakab Lajost, a ki a következőképen nyilatkozott:

„Ferde állítás, mintha én azt mondtam volna, hogy abban az esetben, ha Klein Jakab lemond a választmányi tagságról, a felebbezést nem teszik meg. Én csak a magam nevében beszéltem, vagyis azt jelentettem ki, hogy ha Klein lemond, akkor én nem írom alá a felebbezést. Azóta a többiek ugyanis beadták volna, csak én nem, annál is inkább, mert én még soha választást meg nem támadtam. Téves, avagy rosszhiszemű az említett lapnak azon állítása is, hogy én Klein Jakabban a szociálistát látom csak s ezért óhajtanám kiküszöbölését. Nem áll! Én Klein Jakabot, mint egyént, mint iparost, sőt mint szociálistát is becsülöm, több éven keresztül ültem is egy asztalnál, tárgyaltam is vele mint betegségyező pénztári igazgatósági taggal, de nem tartom következetes és észszerű eljárásnak, hogy az ipartestületben mely a munkaadók érdekeit van hivatva képviselni, oly embernek is szava legyen, ki a munkások vezére, ki a munkaadók ellen van minden adandó alkalommal. Ezért kívántam én Klein Jakab elejtését, ki

ellen különben nincs semminemű kifogásom.”

Minden kommentár hozzáfűzése nélkül közöljük le Jakab Lajos szavait. Csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy az iparosoknak még arra is van joguk, hogy a vezetőségbe oly embert válasszanak, a ki állítólag az iparosok érdeke ellen van.

Új ellenzéki képviselő.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentése. —

A fővárosban most értesültek a békéscsabai választás feltűnéskeltő eredményéről. A volt békéscsabai képviselőnek, a parasztpárti Achim Andrásnak mandátumát a Kuria izgatás címén ugyan is megsemmisítette s így új választás vált szükségessé. Főléptek Beliczay Géza földbirtokos alkotmánypárti és Pető Sándor dr. fővárosi ügyvéd demokrata programmal. Petőt támogatta ugy Achim a parasztpárt részéről, valamint dr. Vázsonyi Vilmos a demokraták részéről. A választás izgalma közepette folyt le. A kormánypárti Beliczay érdekében, csendőrök, rendőrök, hatóságok mindent elkövettek. Magyar Miklós Pető-párti polgárt egy beszéde miatt a csendőrség letartóztatott s csak Vázsonyi közbenjárása után bocsátották szabadon. A Pető-párti polgárság lelkesedéssel vonult az urna elé. Pethő Sándort 202 szavazattöbbséggel megválasztották a békéscsabai kerület országgyűlési képviselőjévé. A választás eredményének híre óriási feltűnést keltett a fővárosban. Az alkotmánypárti jelölt bukását általánosan mint az ellenzéki országos térfoglalásának újabb tanujelét tekintik.

Lebontják a régi színházat.

Nyilatkozik a rektor.

— Az „Előre” tudósítójától. —

Az öreg műzsahajlék, a régi színház még se kerülheti el sorsát, megérett a lebontásra. Csak hónapok kérdése és lerombolják az évszázados épületet, amelynek minden kövéhez egy jó darab diesteljes mult fűződik a nemzeti kultúraért küzdő halhatatlan bajnokok életéből. Le kell bontani, tövig lerontani, amit az ősök — isten tudná megmondani minő áldozatkészséggel és puritán rajongás-

EGYETEM KÁVÉHÁZ (Jókai-utca 15. sz. alatt)

Kitünő kiszolgálás! Minden este Czako Peti Gyula zenekara játszik. Hideg bufett!

Pártfogást kér: R. Bara Á. tulajdonos.

sal emeltek hajdan a művészet imádására, a midőn az még nem volt megfertőzve kapzsi vágyaktól és önző törekvésektől. De változik a kor szelleme és könnyelmű unokák mindig akadnak, akik elpazarolják az örökül jött drága kincset, legyen az bár szent talizmán és féltve őrzött nemzeti ereklye.

Elhatároztatott, hogy a régi színház épülete rozoga, rossz és tűzveszélyes. Nemesak, de teljesen hasznavehetetlen és legfennebb arra jó csak, hogy utca nyílják helyére. Százezer koronára taksálják ezt a helyet. Ennyiret vásárolta meg a kolozsvári egyetem a belügyminiszteriumtól azzal a céllal, hogy a színházépületet hamarosan lebontatja és ezáltal szélesebbé teszi az alig járható Színházutcat.

Az Előre tudósítója felkereste dr. Moldován Gergely egyetemi rektort, aki így nyilatkozott a régi színház lebontásáról:

— Tény az, hogy a régi színház százézer koronáért megvásároltuk a belügyi kormánytól. Főleg azért kötöttük meg a vásárt ilyen hamarosan, hogy a történelmi nevezetességű épület ne kerüljön idegen kézre. Az épületet minden körülmények között lebontatjuk, ha véget érnek a most folyó egyetemi építkezések. Valószínű, hogy tanügyi célokra fogjuk felhasználni a színház helyét, de meglehet az is, hogy a Színház utca kiszélesítése céljából teljesen üresen hagyjuk. A lerombolás elkerülhetetlen, mert ettől a tűzfészektől meg kell végre szabadítani a várost. Janovicsot, a színházigazgatót már utasítottuk is, hogy burcolkodjék ki mielőbb diszleteivel és egyéb ingóságaival a régi épületből, amelyre már rég ólalkodik a rombolás szelleme...

Ünnepel az ország.

Kolozsvár Rákócziért.

Már csak napok kérdése, hogy a nagy fejedelem hamvai hazai földben pihenjenek. Szerte a hazában lelkes ünnepekben róják le a hála kegyeltes adóját. A kormány előtt, lehet egyszerűen Rákóczi, a nemzet előtt ma is Rákóczi fejedelem ő. A „nemzeti” kormány mellőzheti szegyetlen meghátrálással, elsikkaszthatja a nevét, de az ország szemében most is dicső „vezérfejedelem.”

Kolozsvár is méltó módon veszi ki részét az ünneplésből. A kolozsvári ifjuság küldöttsége tegnap már el is utazott Budapestre, hogy tolmácsolja Kolozsvár ifjuságának kegyeletét. A küldöttség tagjai: Gergelyfy György, Kozma Béla, Polyánszky Ottó, Polák Vilmos, Győrffy Gábor, Gebédi Lajos, Bokor Márton és Foltinek Aurél. Október 29-én az egyetem Aulájában emlékünnepelet tart, melynek sorrendje a következő: 1. Ének. 2. Moldován Gergely rektor megnyitója. 3. Ének. 4. Ünnepi beszéd, tartja Márki Sándor dr. 5. Harsányi Kálmán: Rodostói árnyak e. költeményét szavalja: György Dénes t.-j. 6. Ünnepi beszéd az egyetemi ifjuság részéről, tartja Lám Károly. 7. Rektor az ünnepelet berekeszti. 8.

Himnusz. Az egyetemi ifjuság külön ünnepelet is szentel Rákóczi emlékének 29-én. Délelőtt 10 órakor a Mátyás szobor előtt lesz az ünnepelet megtartva, az ünnepi szónoklatot *Pelldő* Sándor tartja.

A *Mária-Dorotta-Egylet* szombati felolvasását Rákóczi-ünneppé avatja. *Mihalik* Lajos ünnepi felolvasást tart, a tanítóképzői dalkar kurucdalokat énekel. A felolvasás a tanítóképzői tornacsarnokában lesz és öt órakor veszi kezdetét.

Kolozsvár összes templomai ünnepi istentiszteletet szentelnek Rákóczi emlékének vasárnap, folyó hó 28-án.

Műkedvelő kocsis.

Elrobogott a szekérről.

Kellemetlen kalandban volt része tegnap *Kovács* Mihály györgyfalvi gazdaembernek. A rendes esütörtöki hetivásár alkalmával jött be Kolozsvárra s a honvéd-utcai piacon állította be szekerét a többi közé. Eladta az eladnivalóját s tíz óra felé hazafelé indult. A Pata-utcában egy ismerőséhez tért be s őrizetlenül hagyta szekerét. Alig ment be a házba, egy 18—20 éves parasztyerek ugrott fel villámgyorsan az elhagyott szekérré s a következő percben már a Pata-utca tulsó oldalán száguldott a megriasztott két ló. A kocsizőreje ijedten futott ki a szekér gazdája, de már csak ama jól ismert bottal üthette a szekér kerék-vágását. *Kovács* uram nekirugaszkodott s egy darabig futott különös módon eltűnt szekere után, delátva, hogy a versenyt saját lovaival nem tudja felvenni, felhagyott a hiábavaló száguldással.

Visszatért ismerőséhez s busan panasolta „esetét” Már éppen a rendőrség felé vette útját — elkésredésében mi telhetett tőle — hogy elpanaszolja nagy baját, mikor jól ismert szekérgérgés ütötte meg fülét. A Györgyfalvi ut felől robogott *Kovács* felé szekere s rajta a Kolozsvári lakó — sógora. Persze volt nagy öröm s esőváltgatták fejüket az atyafiak, mikor a „sógor” elbeszélte a szekér megkerülésének történetét.

A Györgyfalvi uton igyekezett *Molnár* Ferenc, *Kovács* sógora a belváros felé, mikor egy gyorsan száguldó kocsis lovaiban a sógora lovait vélte felismerni. Közelebb érve hozzá megbizonyosodott róla s egy ismeretlen legényt látva a kocsin, azt gondolta, hogy talán a sógora új kocsist fogadott. Kiabált rá már messziről, hogy álljon meg, de az egyáltalában nem volt hajlandó ezt megtenni.

— Ejnye — mondta *Molnár* — azt még se töröm, hogy a *Mihály* kocsisa ne engedelmessédjék nekem, s ezzel megragadta az egyik „táltos” száját s megállította a lovakat. Erre aztán utcu vesd el magad — leugrott a legényke a bakról s — *Molnár* uram csodálkozására — elszáguldott.

Természetesen volt öröm, hogy szerencsésen megkerült a szekér s néhány perc múlva a sok mindenre átesett lovak a Györgyfalvi ország-uton poroszkáltak.

Tart a villamos-sztrájk.

Egy embert elgázoltak.

— Telefonjelentés. —

Tegnap óta megbénult a főváros élete. Megszűnt a villamos közlekedés. Lehet, csak napokra, de elhúzódhatik hosszabb időre is. A ma délelőtt folyamán *Szterényi* államtitkár békéltetési tárgyalásokat kezdett, egyelőre azonban semmi eredményt sem tudott elérni. Egész Budapest fel van indulva a villamos társaságok ellen, a melyeknek kapzsi vezetése esetleg nyomorba döntötte a szerencsétlen villamos alkalmazottakat. A társaságok lelkiismeretlenségét legjobban bizonyítja az, hogy nem szakavatott egyénekké igyekeznek a forgalmat fentartani. — Tizenegy óra tájban halálos szerencsétlenségnek volt okozója a 412. számú kocsis, melyet *Kovács* Péter vezetett. Alig két napja van alkalmazásban, természetesen gyakorlatlan a vezetésben. A *Váci-körut és Deák-tér sarkánál gázolta agyon szédítően haladó kocsijával Bogdán János uri embert*. A villamos utasai és a járókelő közönség megakart lincselni a kocsivezetőt. Miután a társaságok, de még a sztrájkolók is igénybe akarják venni a rendőrség oltalmát, *katonaság van készenlétben*. Budapest nagy az izgatottság. Általános a vélemény, hogy komoly következményekre van kilátás.

SZINJÁTÉK

A megboldogult. Közismert az Arany János említette gazdaember, a ki, mikor a jég verte szőlőjét, elkésredésében botját fogta és dühösen vagdosta a szőlőtöket: Uramisten, hadd lássuk, mire megyünk ketten! Hasonló lelkiállapotban lehetek tegnap a szereplő színészek. S az istenverte gyenge darabot tökéletesen agyoncsapták. S aminthogy szerző és szereplők ugyszólván összeesküdtek, könnyű volt egy bohózatit nívón is alulálló estét inscenirozni. A helyzetkomikum legalantasabb eszközeivel dolgozik *Bisson* darabja. A legdiszkrétebb eszközök: rézűstök, lepedők, pokrócok. S e farsangi garnitúra közepette kellett *Sebestyén* Gézának egy bohózatit szerepet játszania. E kitinő tehetségű színészt látni, amint cirkuszi jelenetekben bohóckodik, valóságos gyötrellem volt az izlésel bíró közönség számára. A túlzástól különben a többi szereplő sem volt ment, *László* Gyula sem, aki egyébként meglehetősen őszinte sikert ért el. *Hettyei* Aranka kis szerepében is hatott a tőle megszokott közvetlenséggel. *Aczél* Ilona alig-alig tudott vigjátéki hangot megütni. Különben is azt kellett tapasztalnunk, hogy a kolozsvári színháznak nincs megfelelő vigjátéki ensemble-ja. Ezt ugylátszik az igazgatóság is belátta, mert hosszú időn át nem

hozott már színre vigjátékot. A tegnapi bohózat nem mehet vigjáték számba. Sem a *Mocsáry-féle* „Koalíció”. Ilyen vigjáték csak elemi iskolai kislányok vizsgai ünnepeletén szerepelhet.

Heti műsor:

Péntek: Vig özvegy. (Bérlet 39 sz. C.)
Szombat: Rákóczi fia. (Rákóczi-cyklus kezdete. Ujdonság 1-ször. Bérletszűnet. IV. D.)
d. u.: Bánk-bán. (Opera-előadás. Félhétárakkal.)
Vasárnap este: Rákóczi fia. (2-ször. Bérlet 40. sz. D.)

HIREK.

A francia köztársaság a felvilágosodás élén.

A századvégi történelemnek kétségtelenül legnagyobb „affér”-ja volt a Dreyfus-ügy. Bár hivatalosan már be van fejezve az ügy Dreyfus teljes fölmentésével és a tisztikarba való ünnepeles visszahelyezésével, minduntalan alkalom kínálkozik a nagy francia szenzációra való visszaemlékezésre. Most ismét közelebb jutott Franciaország ahhoz a mesés állapothoz, amelyet *Zola* festett le. Az „Igazság”-ban. Ahol megjövendölte a nagy regényíró próféta invencióval a Dreyfus-ügyben az igazság diadalát s lefestette végül a fölvilágosodott boldog Franciaországot. *Zola* álmai sorra megvalósulnak. Most lett a francia köztársaság miniszterelnöke, *Clemenceau*, a minisztereket buktató gyilkos tollú hírlapíró, aki annak idején lapjában leglelkesebben szállott sikra a perújításért. S kabinetjében *Piquart* a hadügyminiszter, aki a Dreyfus-ügy alkalmával szintén áldozata lett a klerikalizmus áskálódásainak. Világszerte minden hite a haladásnak büszkén tekint most a felvilágosodott Franciaországra, a nagy forradalmak örökösére, amely öntudatos léptekkel halad az előretörekvő emberiség élén.

Kitüntetett katon orvos.

A király dr. *Klamák* Adolf kolozsvári törzsorvosnak a Ferencz József-rend tiszti keresztjét adományozta.

Szünet az egyetemen. Az egyetem tanácsa három, a rektor egy napi szűnidőt adott az ifjuságnak és így a tanítások november 2-ikáig szűnetelni fognak az egyetemen.

A gazdag Bánffyak. A vármegye legtöbb adót fizető polgárainak névjegyzékét most állította össze a vármegye igazoló választmánya. Az érdekes kimutatásból a mely az 1907. év végéig érvényes, megtudjuk, hogy a megyének több mint háromszáz birtokosa van, a kik fekvőségeik után ezer koronánál több adót fizetnek az állampénztárba. Legelső helyen állanak gróf Bánffy György főajtónálló mester és bonchidai földbirtokos, a ki közel huszezer koronát fizet földjei után és báró Bánffy Albert választói bir-

Leányka és női felöltő ujdonságok a téli idényre megérkeztek!

Állandóan — dús választék: **szörme kabátokban, muff és boában.**

Gyártás és nagyban eladás:

Budapest, Wesselényi-u. 2. 16—20

Tisztelettel:
Bányai Sámuel és fia utóda
Kolozsvár, Mátyás király-tér 8.

tókos, a ki több mint tizezer korona adóval van megróva az általa hasznélvezelt hitbizomány után.

Emlék-ünnepély. A kolozsvári ágost hitv. evangélikus egyházközség által dícső Rákóczi Ferenc és Thököly Imre, valamint bujdosó társaiknak végleges eltemetése alkalmából folyó hó 28-án, vasárnap reggeli 10 órakor emlék-ünnepélyt tart.

Tolvaj fuvarosok. A rendőrség tegnap nagyszabása falopásnak jött nyomára. *Klemm Pál* kolozsvári fakereskedő fuvarosai rövidítették meg gazdájukat, a mennyiben a szállított fából hetek óta adogattak el hasábokat egyeseknek. Kiderült, hogy mintegy száz köbméter fát adtak el olcsón, apránként, nagyobbára szegény napszámoknak. A fuvarosok és orgazdák ellen a rendőrség megindította az eljárást.

A vidéki hírlapírás köréből. A Marosvásárhelyt megjelenő „Székely Lapok” c. politikai napilap a mai napon szerkesztőt cserélt. *Szekeres János* helyét *Szebenyei Ernő* tölti be ezúttal. Az új felelős szerkesztő Kolozsvárt is előnyösen ismert jeles újságíró.

Ki lesz a kántor? Az öreg Szent Mihály-templomnak már több mint egy éve nincsen kántora. A római katolikus egyházközség plébániája úgy segített a hiányn, hogy próbaénekléseket rendeztetett, amelyeken a kántori állásért pályázók egymást felváltva vasárnaponként énekeltek. Most érték véget a próbaéneklések, a melyekből a bíráló-bizottság öt jelöltet választott ki és itélte érdemesnek a kántorságra. Hogy az öt jelölt közül ki lesz a győztes, még nem lehet tudni a novemberi közgyűlésig, amikor a kántorválasztás régóta vajudó ügyét véglegesen fogják eldönteni.

A magyar-utcai református templomban folyó hó 28-án, vasárnap a reformációi emlék-ünnepély II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társai emlékére szentelendő ünnepélyvel esik össze. E kettős nagy ünnepség alkalmával az alkalmi imádságot és ünnepi beszédet *Kenessey Béla*, a ref. theologia igazgatója fogja mondani.

Lop — veredik — elfogják! Dávid Mózes és Járó István nagyot gondoltak s betörték egy százlónai üzletbe. Elvitték az összes készpénzt, a mi kitett 340 koronát. Bejöttek Kolozsvárra, a hol a rendőrség éppen akkor fogta el őket, mikor a szákmányon osztozkodtak s közben összeverekedtek. Bevitték a két atyafit a rendőrségre, hol kitünt, hogy ők a százlónai lopás tettesei s így »két legyet csaphattak agyon« a rendőrség elfogatásukkal.

Még egy Köpenick. A német ezezáromániának kitűnőbb szatirját a világot kacagató köpenicki esetenél a legkiválóbb írói fantázia sem eszelhetett volna ki. Az öreg Offenbach sirt volna örömeiben, ha megélhetette volna, hogy az óperett-témái kacagató valóságok. Pedig a köpenicki eset, ha más alakban is, de megismétlődött. Egy kőnigsbergi távirat szerint, ugyanis tegnap délelőtt egy 61 éves asszony *Frigyes Vilmos* herceg elé akart járulni valami kérelemmel. De miután tudta, hogy mint közönséges halandót nem bocsájta az őrség a palotába, az öreg asszony egyszerűen azt mondta, hogy ő az oldenburgi hercegnő, mire az őrség tisztelgett. A főőrség dobszó

mellett fegyverbe állott. Az őrség parancsnoka, egy alőrmeester, a császári hercegnének kívánságára széket hozott. Természetesen nagy esődület támadt, mire a rendőrség figyelmissé lett. A hölgyet erre kérdőre vonták és később felismertek benne egy kőnigsbergi elmebeteg özvegyet. Az asszonyt a városi kórházba szállították. A herceg ebben az időben nem volt a kastélyban, ez azonban nem változtatta a dolgon.

Ünnepi istentisztelet. II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak bazaarkezdése alkalmából a kolozsvári orth. izraelita templomban október 28-án délelőtt 11 órakor ünnepi istentisztelet fog tartatni.

Uj napilap Kolozsvárt. E hó 28-án *Pósta Béla* szerkesztésében új politikai napilap indul meg Kolozsvárt „*Erdélyi Hírlap*” címen.

Meghívó. A folyó évi október hó 29-én, délelőtt 10 órakor II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából a főterei róm. kath. anyateplomban tartandó ünnepélyes isteni tiszteletre teljes címet ezennel tiszteletteljesen meghívom. Dr. *Hirschler József*.

A szövetkezetek ellen. A kormány által létesített fogyasztási szövetkezetek ellen irányult a kis és közepkereskedők minapi választmányi ülése. *Havas Lázár* elnök ismertette az összejövétel célját s határozati javaslatot terjesztett elő, melyben elítélte a kormány ezirányú akcióját. A gyűlés további folyamán ismét *Havas Lázár* csillogtatta szónoki képességeit. Dörgött a lusta komunitási tagok ellen, a kik megszervezték a közgyűléseket. Persze magát is beleszámította a »szorgalmas« városatyák közé. Az értekezlet végül az előkészítő bizottságot állapította meg s kimondta, hogy a törvényhatósági bizottság újjászervezése céljából mozgalmat indít.

Öngyilkosság a New-Yorkban. Megirtuk, hogy *Benedek Jenő* a Neuschloss fakereskedő cég járavízi pénztárnoka tegnap délelőtt öngyilkosságot követett el a New-York-szállóban. A szerencsétlen fiatal ember esetét általában csodálkozással fogadták mindenfelé, mert az öngyilkost úgy ismerték, mint a kinek vagyoni viszonyai teljesen rendezve vannak. Apja, *Benedek Dávid* nagyváradi kereskedő bizonyára pótolta volna azt a pár száz korona kasszahiányt és ezért mindenki azt hiszi, hogy egészen más, sokkal rejtélyesebb okok miatt vetett véget életének. Ezt bizonyítja a rendőrséghez intézett pár sornyi írása is, a melyben arra kéri a rendőrséget, hogy ne boncolják fel hulláját, mert önszántából követte el az öngyilkosságot. Itt igazítjuk helyre, hogy a New-York-szálló személyzete nem berről, mindössze egyik szállóbeli alkalmazott kokázttatott meg annyit, hogy *Benedek* okosabban tette volna, ha a temetőben és nem a New-York szállóban lőtte volna meg magát, mert az öngyilkosságok nem igen szolgálnak előnyére a szállódnak. Az öngyilkos szüleit a rendőrség táviratilag értesítette a véres esetről.

x **Megdrágultak a cipők,** tehát ne tisztítsuk mindenféle ártalmas kenőccsel, hanem **vegyünk egy teljesen megbízható forrásból, a cipőtisztító kellekek üzletéből,** a New-York szállóval szemben, amely cipőcrém újjávarázsolja és vízmentessé teszi cipőinket. **Jóságáért szavatol a**

tulajdonos. Próbadoz 20 fillér és feljebb. Ugyanott szinescipők mosása és tisztítása elvállaltatik.

x **Scherlooh Holmes** detektiv-botok és divatos séta-botok nagy választékban **Dakó Kálmán** üzletében Kolozsvár Jókai-utca 2. sz.

x **Jerünk a Koronába! A legjobb és legmodernebb éjjeli szórakozóhely! Tisztán kezelt fajborok, hideg buffet. Felhívom a karambolisták figyelmét hazai gyártmányu billiárd asztalaimra. — B O T H A FERENC** kávé.

x **Hölgyeknek** feltétlenül szükséges archőrük megvédésére a Dr. Biró-féle „Havasi Gyopár Crém” Próbategely 70 fillér. Főraktár: Wolff gyógyszerár Kolozsvár.

x **A legszebb elismerés.** A Fiumei Kávébehozatali Társaság kolozsvári Fióktelepe híres „Soerabaja” és „Török” kávékeverékek, melyeknek kilója **K. 3-80,** a kolozsvári gazdasági kiállításán ezüst öremmel lettek ki-tüntetve.

x **Uraktól levett** férfi ruhákat a legjobb árban vesz **Jakab J.** Páris-és Unio-utca sarok üzletben. — Nyitva reggel 8 órától este 9-ig.

x **Kellemes találkozóhely színház előtt és után! THALIA** elsőrangú étterem bor- és sör-csarnok Hunyadi-tér 3. sz. (az új Nemzeti Színházzal szemben). Legjobb, legtisztább italok, legfinomabb konyha! Előkelő, legjobban szellőztetett helyiség! 20 m. homlokzat a színház fele. Előzetések a legmérsékeltébb árak mellett.

A villamos színházban nap-nap után előkelő közönség nézi végig az előadásokat. Az összes helybeli iskolák és intézetek sorra látogatják e valóban szórakoztató helyet, s tekintve, hogy a tulajdonos ily alkalmakkor a helyárat a minimumra szállítja, módot nyújt arra, hogy a kevésbé tehetősek szülők gyermekei is élvezhessenek. Felnőttek részére esti előadások tartottak és pedig 7., 8. és 9 órakor. Minden előadás egy teljes óráig tart.

KIS EMBEREK BAJAI.

Még egyszer a Honvéd-utca.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Multkori levelemben, — a Honvéd-utca lehetetlen gyalogjárójáról írván, — azt mondtam, hogy előbb járdánk legyen s azután kerüljön a világitás sorra. Azóta városatyáink voltak olyan kegyesek s megszavazták az aszfalt gyalogjárót, — hogy mikor lesz belőle valami, az már más kérdés — s most már a honvéd-utcai lehetetlen világitásról essék szó.

Hat órákor, mikor más a Mátyás király-tér s a többi, a miénknél szerencsésebb utcák, villanyfényben „usznak” már, éj borul „kies” utcánkra. Az utca bejárójától egész a siketnéma intézetig *1. mondd egy gázlámpa szolgáltatja a világosságot.* A csupasz halálfejekkel ellátott villanyvilágítási oszlopok megvannak. *de nincs rajtuk* — pedig talán ez lenne a fő — *lámpa.* Így aztán a Honvéd-utca lakói hat órán tul otthonülésre vannak kárhoztatva. Mert hát senki sem veszélyeztetheti testi épségét az ilyenkor ordítva kószáló részeg katonáktól.

Rendes gyalogjárónk úgy sem lesz egy-két éven belül, legalább a villanylámpákat helyezték fel a disztelen hórühorgas oszlopokra.

Honvédutcai.

UTOLSÓ ÓRÁBAN.

Fővárosi tudósítónk távirati és telefonjelentése.

Aehrenthal konzervatív.

Berlinből jelentik: Minthogy Németországban az a nézet van elterjedve, hogy *Aehrenthal* báró

külügyminiszter a hármasszövetségnek ellensége, az új miniszter a delegációk előtt vagy talán már előbb alkalmat fog rá keresni, hogy nyilvánosan a hármasszövetség hívének vallja magát. *Aehrenthal* báró kinevezése ellen jogosan csak Olaszország tehetne kifogást, mert az új külügyminiszter előtt a régi három császár szövetség helyreállítása lebeg és *Európában konzervatív politika alapját akarja megvetni.*

Tárgyalják a költségvetést

Budapestről jelenik: A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap délután kezdette el az államháztartásra vonatkozó költségvetés tárgyalását. Az ülés, a melyen *Szell Kálmán* elnökölt, a költségvetés első füzetét vette bírálathoz és azt *Hoitsy Pál* előadó ajánlatára elfogadta. Az ülésen felszóltak *Wekerle* és *Ugron Gábor*.

Miniszterek felmentése.

Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi száma közli gr. *Goluchovszky* és *Pitreich* közös miniszterek felmentését és báró *Aerenthal* és *Schönaich* új miniszterek kinevezését.

A Rákóczi-törvény.

Budapestről jelentik: A képviselőház törvényegyeztető bizottsága ma délelőtt ülést tartott *Justh Gyula* elnöklete alatt. A bizottság a törvényjavaslat szövegét véglegesen megállapította és felterjeszti szentesítésre.

A Ház vakációja.

Budapestről jelentik: A képviselőház a Rákóczi-ünnepségek miatt elnapolta üléseit. A legelső ülést november 3-ikán tartják.

A cár életveszélyben.

Budapestről jelentik: Koppenhágából érkezett híradás szerint az orosz cár élete ismét komoly veszedelemben forgott. A rendőrség anarkhistákat tartóztatott le, a kik bombamerényletet akartak elkövetni a cár ellen.

Felelős szerkesztő: **Dr. Partos Kornél.**

Kiadja: **A Szerkesztőség.**

Villamos Színház

műsora október 24., 25. és 26-án:

1—3 Becsületnek eleget téve. 4—7 Akinek nincsen szerencséje. 8—10 Bóly és családja. rendkívüli látványosság, színezve. 11—14 Császári botrány. 15—24 **Sherlock Holmes** angol detektiv élményei egy gyermekrablás esetében. Legnagyobb szenzáció az életből. 25—30 Az idomított medvék (cirkuszi jelenet). — 31—36 Kék Vök (remekül színezve). — 37—45 Mulatság lakodalom után, szenzációs ujjonság 9 képből. Még sehol elő nem volt adva, ezen darab mulattatósága felülmul minden eddig látott bohózatot.

Számos látogatást kér mély tisztelettel:

a Tulajdonos.

Hirdetéseiket jutányos árban felvesz az „Előre” kiadó-hivatala.

HIRDETÉSEK.

Ajánlok
kitűnő ménesi édes
mustot
kihordásra.

1 lt. 80 fillér, 10 lt.
vételenél à 76 fillér.

134 Tisztelettel 18-20
PFRSCHY J.
Telefon: 465. Deák Ferenc-utca 16.

Teljesen befizetett részvénytőke 200.000 korona.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár

részvénytársaság

Telefon-szám 52. **KOLOZSVÁRT,** Mátyás kir.-tér 9.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és folyó-számlára a legelőnyösebb kamatozás mellett naptól-nappig azokat földmondás nélkül fizeti vissza s a betéti kamat-adót is a sajátjából fizeti.

Leszámított váltókat előnyös kamattalib. mellett. 140 g-*

Kölcsönöket nyújt értékpapírokra és váltófedezet alapján jelzálogkölcsönöket ad földbirtokra és házakra előnyös kamattalib. mellett.

Sorsjegyek, záloglevelek, egyéb értékpapírosok beszerzését, valamint a sorsjegyek hűzésainak nyilvántartását minden díj nélkül eszközöl.

Az összes bank és takarékpénztári üzletekre vonatkozó fölvilágosítással szívesen szolgál

Hivatalos órák: d. e. 9-től fél 1 óráig.

Az igazgatóság.

Tartaléktőke 110.000 korona.

Vendéglő és étterem!

Van szerencsém a n. é. közönséget és t. ismerőseimet értesíteni, hogy

Minorita-utca 4. szám alatt

levő Fogel Ferenc ur vendéglő üzletének vezetésével bizattam meg, hol minden törekvésem oda irányul, hogy háziasan főzött kitűnő ételekkel, tisztán kezelt **finom borokkal** az igen tisztelt vendégek legjobb megelégedését kiérdemeljem. **Előzetéseket havi vagy napi abonemára étlapszerinti étkezéssel előnyösen vállalok.**

Szíves pártfogást kér 142 7-*

Orbán Dénes,
megbízott vendéglős.

Régi 3. és Társsa

Mátyás király-tér 11. sz.

Mátyás király-tér 11. sz.

Ajánlja: 129 23-30

férfi-, női- és gyermek-ruha áruházát.

Honi gyapjuszövet raktár.

Külön uri szabóosztály és szücs-árak raktára.

Értesítés!

Somi Imre műórás

precíz óra-javító műhelyét **Wesselényi M. utca, a főposta mellé** helyezte át, ahol kizárólag csak szakszerű, tiszta, precíz javításokat eszközöl. Bármilyen különleges, komplikált szerkezetű, úgymint **Chronometer** vagy **Chronograph** ütőórákat is a legbiztosabb sikerrel javítok és jól járásért írásbeli kezességet vállalok. **Minden e szakmába vágó munkálatokat a legelőnyösebben vállalok el.** — Tisztelettel 143 7-10

Somi Imre, műórás és látszerész

Wesselényi Miklós-utca, a főposta mellett.

— **Ugyanitt szemüvegek raktára.** —

Ákontz Sándor

(Alapított 1830.)

Kézimunka, kötött és rövidáru raktára

144 **Kolozsvár,** 7-30

Mátyás király-tér, a szoborral szemben.

Szíves tudomásvételt végezt!

1906. október 2-ától baállott

— **Árváltozások:** —

1 mtrg	Struo (harikás) hárász	1-40 K.
1	Eszaki hárász	—20 f.
1	Eszaki műselyem	—12 f.
1	Függönyfonal vastag	—32 f.
1	" vékony	—36 f.
1	Ideál, Minerva, Sírins fényfonal	—08 f.
1 gomb.	francia „Perle“ fényf.	—20 f.
1 mtrg.	D. M. C. fehér fényf.	—06 f.
1	Filefosselyem	—10 f.
1	Mosóselyem	—04 f.
1 méter	Kefealjzsinor	—08 f.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom 5 év óta jó hírnévnek örvendő 138 5-*

cipész üzletem,

hol a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően, készítek

férfi-, női- és gyermek-cipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabbig. Készítek továbbá **fájós, bogos vagy lúdtalpas lábakra kényelmes parafa betétes cipőt** tartós, jó anyagból és divatos alakban. **Heti vagy havi részletfizetésre is.** Egy próbarendelés által mindenki meggyőződhetik a nálam készült cipők valódiságáról. Javítást elfogadok, jól, gyorsan és pontosan el is hozatom. Kívánatra a munkát el is hozatom.

Mandel József Kolozsvárt, az „Erzsébet“ híddal szemben.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, 1906. október 26-án:

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leó. Fordította: Mérei A. Zenéjét szerette: Lehár Ferenc.

SZEREPLŐK:

Zéta Mirkó báró, Montenegró párisi nagykövete	Horti Sándor
Valencienne, a felesége	Gerlaci Hermin
Danilovics Daniló gróf, követségi titkár, hadnagy	Kassai Károly
Glavári Hanna, az özvegy	Berki Lili
Camille de Rosillon	Király Ernő.
Cascade vicomt	Mátray Kálmán
Raoul de St. Brioche	Makray Dénes
Kromow, montenegrói követségi tanácsos	Hetényi Elemér
Pritschic, nyug. őrnagy, katonai attasé	Váradai Miklós
Praskovia, felesége	K. Árpási Kata.
Nyegus, a követségen irnok	Dezséri Gyula

Kezdeté 7 órakor, vége fél 10-kor.

Telefon szám 364.

Nyomatott Ajtai K. Alberti könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Telefon szám 364.

Kis hirdetések.

Egy hirdetés ára **tíz szölg** 20 fillér. Azonfelül minden szó 2 fillér. A kis hirdetések ára **előre fizetendő**; **bélyegekből** is beküldhető.

Akinek kiadó lakása, butorozott szobája van, vagy teljes ellátást ad: leggyorsabban juthat célhoz, ha az „Előre“ kis hirdetései közt hirdet.

Teljes ellátást keresek havonként 60-70 koronáért, lehetőleg csinos, fiatal urinőnél. — **Intelligens garcon-ember** vagyok. Ajánlatot „60-70“ címen a kiadóba kérek. 4-5

Írásbeli munkákat estére elvállalna irodai teendőkből jártas, kereskedelmi végzettségű leány. Cím a kiadóhivatásban. 2-3

Hölgyeim! Két csinos, fiatal hivatalnok két feltétlenül csinos leány, asszony vagy özvegy szemérmét óhajtja. Anyagi

érdek mindkét részről kizárva. Levelek Kalandvagyók' jellegűvel főposta restante. 2-3

Barna fiatalember nő-sülni óhajt, keres egy oly háziasan nevelt falusi leányt, kinek megfelelő hozománya van. Ajánlatokat „Aladin 29“ jellegű alatt poste-restante kér. 2-3

Feltétlen uriaszónnyal megismerkedne fiatal ember. kívül hetenként 1-2 órát kelleme-sen eltölthetne. Komoly ajánlatot „Lurich“ címen kér a kiadóba. 1-2

Varróleány, ki a nő ruhavarrásban kellő jártassággal bír, házakhoz varrni ajánlkozik. — **Leveleket „Szorgalmas“ jellegű alatt a kiadóba** kér. 5-10

Megvételre keresem Farkas Lajos „**Római jog**“-ának egy antiquáriumi példányát. Cím a kiadóban. 3-3

Ügyvédi irodát keres fiatal jogszigorló fél-napra. — Ajánlatot „Kis fizetés“ alatt kér a kiadóba. 3-3

Róma, a kitűzött helyen **sárga virággal** várjon, mert a másik tsermető jelet otthon megtudták. Vigyázat! Üdv: Judith. 1-1

Rákóczi Ferenc olajnyomatu arcképe kapható Radics Sándor könyvkereskedésében. — Szentegyházutca 1. sz. a. Ára 1 korona.

Heti 30. Nem mehettem. Levél meg. Szombaton a jelzett helyen és időben várjon. 1-1